

บทคัดย่อ

ชื่อรายงานการวิจัย : ปรากฏการณ์ทางสังคมของชุมชนป้อมมหากาฬ มิติใหม่ในเส้นทางการเป็นสมัยใหม่ของไทย

ชื่อผู้วิจัย : รองศาสตราจารย์เสาวภา ไพทยวัฒน์

ปีที่ทำการวิจัย : 2554

.....

การศึกษาวิจัย ปรากฏการณ์ทางสังคมของชุมชนป้อมมหากาฬมิติใหม่ในเส้นทางการเป็นสมัยใหม่ของไทย การศึกษาในเรื่องนี้เป็นการสังเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของชุมชนในป้อมมหากาฬซึ่งเป็นชุมชนที่มีความขัดแย้งทางกฎหมายกับกรุงเทพมหานครในประเด็นของการรื้อถอนมาร่วม 20 ปี ในขณะเดียวกันชุมชนได้มีการรวมตัวและใช้มิติทางสังคมและวัฒนธรรมมาเป็นการต่อรอง เพื่อให้คนในชุมชนยังคงดำรงอยู่ในป้อมมหากาฬในฐานะของผู้สืบทอดประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาดั้งเดิมของชุมชนแห่งนี้ร่วมกับการเป็นกลไกร่วมพัฒนาตามนโยบายของบ้านเมืองในการใช้พื้นที่แห่งนี้ให้เป็นแหล่งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ตามแผนพัฒนาเกาะรัตนโกสินทร์ ปัญหาของชุมชนแห่งนี้ ถ้าหากชุมชนคืนพื้นที่ให้กับรัฐ รัฐก็จะนำไปสู่การสร้างประโยชน์ด้านกายภาพซึ่งรัฐคาดหวังการเกิดประโยชน์แก่ประชาชนกรุงเทพมหานคร ขณะเดียวกันการรื้อถอนชุมชนได้ส่งผลกระทบต่อการค้าขายชีวิตของประชาชนกลุ่มหนึ่งที่อ้างถึงสิทธิที่ดินและบรรพบุรุษเคยตั้งถิ่นฐานในพื้นที่แห่งนี้มาก่อน ดังนั้น พื้นที่และชุมชนของป้อมมหากาฬจึงเปรียบได้เช่นเวทีการแสดงระหว่างฝ่ายรัฐซึ่งมองอนาคตตามระบบทุนนิยม ในขณะที่ชุมชนเป็นฝ่ายมองย้อนกลับในความเป็นจริงแห่งอดีต จนเป็นที่มาของความขัดแย้งการต่อต้านที่มีได้ก่อให้เกิดความเป็นประโยชน์แก่กัน ด้วยเหตุนี้ทางออกของการนำเสนอวิธีการในการนำมิติใหม่ในเส้นทางการเป็นพลังในการสร้างความเข้มแข็งจะเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาประเทศเพื่อให้ท้องถิ่นไทยได้กำหนดการรับ ปรับ เปลี่ยนตนเองในการอยู่ภายใต้กรอบอำนาจทางกฎหมายของรัฐโดยมิให้เสียความเป็นท้องถิ่นตามอิทธิพลของกระแสยุคโลกาภิวัตน์

คำสำคัญ 1. ปรากฏการณ์ทางสังคม 2. มิติใหม่ในเส้นทางการเป็นสมัยใหม่ 3. ชุมชนป้อมมหากาฬ